Domov Pod Lipami Smečno

poskytovatel sociálních služeb

Číslo 129. ***leden 2021***

Zámecké listy

JIHOČESKÝ KRAJ

Třeboň

Název Třeboň pochází nejpravděpodobněji ze slova *tříbit* či *třebit*, které znamená šlechtit, zlepšovat či zdokonalovat (viz význam slova *vytříbený*). Tříbila se zde půda po vykácených stromech. Téměř celé Třeboňsko bylo původně zalesněné a podmáčené (lužní lesy), od počátků osídlení se zde těžily a zpracovávaly stromy; krajina resp. půda se tříbila/třebila pro

hospodářské využití. Obdobně získala jména obce Třebonín, Třebíč, Třebenice, Třebová, Třebichovice, Třebechovice, Třebušín apod. (některé zdroje uvádějí význam slova *třebit* jako kácet či ničit les).

Počátky města sahají do poloviny 12. století, kdy v místě vznikl dvorec a poté osada. Kolem roku 1280 je připomínán farní kostel v Třeboni (*Witingenowe*). Statut města Třeboň získala v roce 1341 a v letech 1376 a 1378 tzv. právo měst královských a výsadu na dovoz soli. Původně byla v držení Vítkovců (Vítek z Prčic), v roce 1366 přešla pod záštitu bratrů z Rožmberka a získala svůj český název. V roce 1367 čtyři rožmberští bratři založili v Třeboni augustiniánský klášter, který se stal střediskem vzdělanosti celé oblasti (zrušil jej až císař Josef II. k roku 1785, klášterní prostory pak připadly třeboňskému vikariátu). Knížecí pivovar v Třeboni byl založen roku 1379. Ke konci 14. století bylo kolem města postaveno opevnění hradbami a příkopem, které se osvědčilo v husitských válkách, a proměnilo Třeboň v nedobytnou pevnost, schopnou odolat mnohým útokům.

První rybníky založil koncem 15. století Štěpánek Netolický. Na jeho dílo v 16. století navázali rybníkáři Mikuláš Ruthard z Malešova a Jakub Krčín. V 80. letech 16. století (za majitele Viléma z Rožmberka) měl na třeboňském zámku alchymistickou dílnu Edward Kelley. Po smrti svého bratra Viléma do Třeboně přenesl své sídlo rožmberský vladař Petr Vok z Rožmberka, který zde roku 1611 bez dědiců zemřel. Panství připadlo Švamberkům a po bitvě na Bílé hoře císaři. Roku 1660 se dosud eggenbergské panství Třeboň stalo majetkem knížecího rodu Schwarzenbergů, kteří je spravovali až do první pozemkové reformy z roku 1919 (zámek až do roku 1940, respektive 1948). Roku 1779 zde byl zřízen katolický vikariát, který existoval až do roku 1952. V polovině 19. století učitel Václav Hucek a jeho dcera Berta zde při rašeliništi založili první slatinné lázně v těsné blízkosti Zlaté stoky. Prezident republiky, T. G. Masaryk navštívil město oficiálně dvakrát, v roce 1919 a 1925.

Město je významnou památkovou a přírodní rezervací. Proto je hojně navštěvováno turisty a lázeňskými hosty. Ve městě jsou dvojí lázně: Bertiny lázně a Lázně Aurora. Sídlí zde podnik Rybářství Třeboň, největší rybářství v Evropě, a pivovar Regent založený roku 1379. Státní zámek je pravděpodobně pátým největším

areálem tohoto typu v Česku. V Třeboni na zámku sídlí Státní oblastní archiv s působností pro celý Jihočeský kraj. Širší centrum města, zahrnující historickou část místní části Třeboň I, ale i část území pod Světskou hrází, patřící do městské části Třeboň II, je městskou památkovou rezervací. Bývalý augustiniánský klášter je perlou jihočeské gotik

Nádrž Lipno

Výstavba přehrady začala v roce 1952 a trvala do roku 1958. Byla unikátní svým rozsahem i použitím nových technologií. Pro zatopení se musela přizpůsobit krajina. Od začátku stavby probíhalo hloubení různých šachet, lámáních skal pro těsnící clony a gravitační blok přehrady. Bylo vykáceno 1670 hektarů lesů a 86 hektarů dalších ploch včetně roztroušené zeleně a různých keřů. Získáno bylo 300 000 m^3 dřevní hmoty. Zatopeny byly také obce, osady, cesty a železniční tratě.

Mezi roky 1953 až 1956 se razil odpadní tunel dlouhý 3,6 km. Ten převádí vodu od vodní elektrárny do vyrovnávací přehrady Lipno II. V říjnu 1956 začal pražský Energovod montáž stokilo voltové rozvodny a práce se začaly přesouvat do podzemí. V polovině ledna 1957 byl zahájen výlom skály v podzemí a na vyšebrodské „vyrovnávačce“ byla zahájena montáž generátoru turbiny. Dne 26. června 1958 byl dobetonován poslední blok hráze a byla dorovnána na úroveň vozovky. Bylo spotřebováno 14 000 m^3 betonu a 1000 m^3 ocelové výztuže, přibližně 300 tun strojního zařízení. Dne 1. září téhož roku stavaři předali stavbu montérům Elektrostroje Brno pro výstavbu elektrárny. Již po půl měsíci byly tyto práce dokončeny.

V únoru 1958 byla přehrada napuštěna. Stala se tak v časovém sledu po Vraném, Štěchovicích a Slapech čtvrtým stupněm Vltavské kaskády. Dne 15. června 1959 poprvé voda roztočila turbíny vodní elektrárny. Rotor váhy 350 tun se dal do pohybu a začal generovat elektrickou energii.

Kauza Zenáhlík a Behemský

V roce 1953 zjistili pracovníci komunistické tajné policie StB, že v prostoru výstavby přehrady Lipno je v provozu ilegáln „imperialistická“ vysílačka. Byl obviněn MUDr. Josef Zenáhlík a inženýr stavby přehrady Antonín Behemský z „protistátní skupiny Zenáhlík“ stavící se proti novému komunistickému režimu v zemi od roku 1948. Při výslechu, vedeném tehdy obvyklými metodami StB, se MUDr. Zenáhlík přiznal, že spolupracoval s francouzskou rozvědkou. Zenáhlík byl při soudním řízení v roce 1954 odsouzen na 14 let vězení a Behemenský na 2 roky pro „ohrožení státního tajemství“. V roce

1968 byly ale znovu Krajským soudem přezkoumány soudní spisy a rozsudek z roku 1954 byl v plném rozsahu zrušen.

Útěky

Dne 17. srpna 1975 v prostoru lipenské přehradní nádrže došlo k incidentu mezi osádkou německého vrtulníku převážejícího východoněmecké uprchlíky za železnou oponu s příslušníky Československé armády. Vzhledem k faktu, že se jednalo již o třetí útěk za hranice provedený tímto způsobem v prostoru lipenské přehrady, zřídila Protivzdušná obrana státu v prostoru Dolní Vltavice vidovou hlásku. Při příletu vrtulníku zahájila skupina vojáků palbu ze samopalu jak po pilotovi vrtulníku, tak i po skupině uprchlíků. Jedna z prchajících a pilot vrtulníku byli při zásahu postřeleni, pilot však i přes svá zranění zvládl vzlétnout a opustil území republiky se třemi uprchlíky na palubě. Uprchnout se nepodařilo starší ženě (matce od rodiny), na zemi zůstal i polský pomocník pilota. Krajský soud v Českých Budějovicích je 14. října t. r. odsoudil na 3, resp. 6 let odnětí svobody nepodmíněně a k následnému vyhoštění z republiky.

2000 – současnost

V roce 2004 prošla hráz Lipenské přehrady rekonstrukcí, opravoval se most přes přeliv. Po více než 50 letech mezi roky 2012 až 2014 získala elektrárna obě nové turbíny. Jedna vyšla na 220 milionů korun. Od roku 2016 probíhá historicky největší modernizace vodní elektrárny, která zvýší její účinnost o přibližně 4 %.

Holašovice

Vesnici tvoří 23 památkově chráněných výstavných usedlostí s celkovým součtem 120 budov, které utvářejí ucelený památkový soubor, včetně chlévů, stodol, maštalí, výměnků, sýpek, bran a různých ohrazení. Usedlosti jsou rozloženy po obvodu rozlehlé obdélníkové návsi o rozměrech zhruba 210 × 70 metrů.

Je zde téměř stoprocentně dochovaný středověký systém řazení jednotlivých usedlostí štítovými průčelími obytných domů a sýpek, propojených ohradními zdmi s brankami a klenutými vjezdy do prostoru návsi. Uspořádání spolu s dochovaným štukovým dekorem tzv. lidového nebo selského baroka na většině průčelí dává celému sídlu neopakovatelnou atmosféru a výraz. Návštěvníka zavádí do prostředí vesnického sídla, jak bylo formováno složitým stavebním a výtvarným vývojem ve druhé polovině 19. století.

Ostatní stavby

Okolo rozlehlé obdélníkové návsi je i několik dalších budov, které nejsou evidovány jako nemovité kulturní památky, například bývalá obecní škola, dnes sloužící jako informační centrum. Mimo hranici památkové rezervace leží malé centrum zemědělské výroby, část areálu je v pronájmu soukromé výrobny dřevěného paliva. Novější zástavba z 20. století je orientována na severovýchodním okraji obce mimo historické jádro.
Na louce nad jihovýchodním okrajem vesnice postavil v roce 2008 místní občan, Václav Jílek, novodobý kromlech zvaný Holašovický kruh (kamenný kruh o průměru 30 m z 25 balvanů různých tvarů a velikostí). V roce 2011 v jeho blízkosti postavil dolmen ze tří čtyřmetrových a osmitunových balvanů, na nichž leží plochý kámen jako střecha. Balvany jsou žulové a pocházejí z kamenolomu v Blatné. Slavnostní otevření dolmenu se konalo 25. června 2011 a byl při něm umístěn plochý kámen tvořící střechu.

Plánované akce na měsíc leden

Seznam akcí za službu „DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM“

- Oslava svátků a narozenin
- Individuální setkání s klienty
- Měsíční individuální posezení
- Plnění individuálních plánů
- Individuální aktivizační činnost uživatelů
- Zajištění nákupů pro uživatele
- Realizace individuálních procházek
- Nácvik sociálního učení – program zaměřený na vaření, pečení, smažení, na správné stolování

Seznam akcí za službu „ CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ“

- Procvičování a upevňování dovedností spojené s chodem domácnosti a sebeobsluhy
- Nutná lékařská vyšetření
- Práce pro APP
- Vycházky po okolí dle možnosti
- Novoroční oslavy
- Inventarizace osobních věcí
- Zájmové činnosti – vyšívání, malování, zpěv
- Úklid vánoční výzdoby
- Cvičení paměti – společenské hry
- Uplatnění získaných dovedností v domácnosti

Všechny činnosti a aktivity se budou konat dle epidemiologické situace.

Seznam akcí za službu „DOMOV PRO SENIORY“

- Individuální posezení s klienty
- Hraní společenských her
- Poslech hudby
- Poslech audioknih
- Návštěva pedikérky
- Návštěva kadeřnice
- Návštěva pana faráře

Všechny činnosti a aktivity se budou konat dle epidemiologické situace.

Prosincové akce za službu „DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM“

Oslava Štědrého dne

„Vánoce, Vánoce přicházejí, zpívejme přátelé!“ Rok se s rokem sešel a za dveřmi ťukají vánoční svátky a s nimi spojený „Štědrý den!“ I přes těžké období vánoční svátky jsme v Domově pro osoby se zdravotním postižením nemohli opomenout. Od začátku měsíce prosince byla započata vánoční výzdoba na každém oddělení, peklo se cukroví za doprovodu vánočních koled.

A nastal den s velkým písmenem „D“. Uživatelé z jednotlivých oddělení se velice těšili, co jim ten „Štědrý den přinese.“ Od brzkého rána panovala příjemná atmosféra. Každý si užíval tento den po svém. Dopoledne se většinou uživatelé věnovali svátečnímu programu v televizi, přičemž popíjeli svůj oblíbený nápoj a ochutnávali vánoční cukroví. Někteří se zapojili do přípravy obložených mís se salámem a zeleninou. Po obědě se opětovně připravila sváteční tabule. Uživatelé se nastrojili, aby mohli reprezentovat tento důležitý den. Nastal čas večeře, uživatelé si pochutnávali na bramborovém salátu s řízkem. Po večeři pracovníci započali u vánočního stromku rozdávat nachystané dárky. Všichni měli z dárků ohromnou radost, zřejmě to bylo dané tím, že se pracovníci snažili splnit jejich přání. A co na závěr? Přejeme všem hodně zdraví, po naší zkušenosti nic jiného nepotřebujeme, protože bez zdraví ….

za poskytovanou službu DOZP

Prosincové akce za službu „CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ“

Prosinec je pro nás vždy nejkrásnějším měsícem, ten letošní byl, ale úplně jiný než předešlé, neboť jsme musely oželet všechny výlety na které jsme v tuto adventní dobu zvyklé. Také jsme malovaly celý byt a měnil se starý nábytek za nový bylo to pro nás všechny velmi náročné, ale výsledek stojí zato máme to velmi hezké a nakonec se vše stačilo. Jéžíšek“ přinesl jako vždy hodně dárečků, měly jsme tradičně kapříka se salátem, polévku a plno jiných dobrot. Takže nakonec jsme vše zvládly velmi dobře a ani nejsme smutné, že nikam nechodíme a některé z nás tráví místo s rodinou první Vánoce s námi – zjistily, že se tu mají velmi dobře a nic jim nechybí. Všem lidem přejeme do Nového roku hodně zdraví a také, aby již bylo lépe a celý svět se popral s pandemií a mohly jsme volně jezdit na výlety, dovolené setkávat se s přáteli.

Děvčata z CHB1

Prosinec byl po delší době pestrý na aktivity.
Začali jsme pečením cukroví a perníčků. Do této činnosti jsme se všichni s chutí zapojili. Následoval vánoční úklid a výzdoba bytu a oken. S konečnou prací jsme moc spokojeni.
5.prosince jsme si díky personálu užili mikulášskou nadílku. Přišel sice jen čert (čertice), o to větší bylo překvapení. Nadílka byla bohatá, největší radost jsme měli z jahodových hrníčků z Billy.
Oslava narozenin
Tento měsíc proběhly oslavy u dvou klientek. Každá si užila svoji oslavu. Připravili jsme pestré pohoštění, nechyběl narozeninový dort a dárečky, které udělaly velkou radost.
Na vánoční vycházku do města jsme vyrazili před setměním, abychom si prohlédli a užili krásnou výzdobu náměstí při osvětlení.
Zavzpomínali jsme na loňské vánoční trhy, které se letos nemohou konat.
Než jsme se nadáli byl tu Štědrý den.

Přejeme všem krásné a pohodové svátky a v novém roce pevné zdraví.

CHB 2

Měsíc prosinec byl v našem bytě o velkých přípravách. Vánoční svátky jsou největší událostí roku. Peklo se cukroví, uklízel a zdobil se byt. To zapojení do všech těchto aktivity probíhal za účasti a nadšením všech klientek. Každá přiložila ruku k dílu. Zdobení bytu a vánočního stromečku je vždy to nejlepší. Pak se nejen rozsvítila první svíčka, blikavá světýlka na oknech a stromečku, ale i oči všech.
První událostí byla Mikulášská nadílka. Bohužel tento rok bez ČERTŮ, ANDĚLŮ A MIKULÁŠE. Nadílka byla opravdu štědrá.
Štědrý den byl plný očekávání. Na dárečky se všichni těšili jako na bramborový salát s řízkem. Ten den si všichni užili opravdu svátečně. Spokojenost, pohoda a klid byl odměnou i pro nás. Každá klientka našla pod stromečkem své splněné přání. Svátky byli o sledování pohádek, kterých není nikdy dost. Tak i o krátkých procházkách v okolí.
Také jsme společně oslavili svátek naší klientky, který jsme spojili se silvestrovskou oslavou.
Do roku 2021 přejeme Všem hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

CHB 3

Příprava na Vánoce.
Vánoce se rychlým tempem blíží, předvánoční úklid již máme zdárně za sebou. Výzdoba domácnosti se nám velmi povedla, všichni jsme se společně na ní podíleli.
Nezapomněli jsme napéct několik druhů cukroví. Naše šikovná děvčata se společně pustila i do nepečeného cukroví.
I když nám situace nedovolí se podívat na vánoční trhy. Byli jsme moc rádi že se můžeme podívat na krásně vyzdobený a rozsvícený vánoční strom ve Hřebči.
Všem přejeme v Novém Roce hodně zdraví štěstí a pohody.

CHB Hřebeč

„Štědrý večer nastal, koledu přichystal… ´´
Tak jsme se dočkali dne, na který jsme čekali celý rok – Vánoce, nejkrásnější svátky v roce !
Již na začátku měsíce jsme začali s vánočními přípravami. A tak jsme pokračovali celý advent. Začali jsme s důkladným úklidem celého domu, čistili jsme okna, nakupovali dárky, svátečně vyzdobili celý dům, ale hlavně

jsme napekli a nazdobili vánoční cukroví, kterého máme požehnaně, tak, jako každý rok.
Den před Štědrým dnem jsme připravili bramborový salát, aby se nám do druhého dne pěkně rozležel a už jsme se nemohli dočkat toho očekávaného dne.
Na Štědrý den jsme vstávali s veselou, od rána jsme sledovali pohádky, připravovali se na večeři a těšili na dárky. Rozsvítili jsme stromeček.
Připravili jsme řízky, salát a chlebíčky. Po štědrovečerní večeři zacinkal zvoneček a Ježíšek nám nadělil spoustu dárků. Asi jsme byli moc hodní.
Vánoce, ale i celé svátky se vydařily a z dárků jsme měli velikou radost.
Poslední den v měsíci jsme se rozloučili se starým rokem, oslavili jsme Silvestra, sledovali pohádky, pochutnali na chlebíčkách, připili nealko šampusem a v dáli pozorovali ohňostroje. Do Nového roku jsme si popřáli vše nejlepší, ale hlavně to nejdůležitější – zdraví !

CHB Přelíc

Prosincové akce za službu„ DOMOV PRO SENIORY“

Každý rok v prosinci k nám do Domova chodilo mnoho milých návštěv. Bohužel v dnešní neutěšené době jsme byli ochuzeni o školní besídky, které vždy našim klientům zpříjemnily předvánoční čas. Děti ze základních škol posílali alespoň přáníčka a nahrané vzkazy.
Co jsme si však nenechali vzít, byla návštěva Mikuláše a jeho družiny. Rozdali drobné dárečky a v tu chvíli se mnoho klientů vrátilo ve vzpomínkách do dětských let.

Nesmím zapomenout na projekt Ježíškova vnoučata, který nás provázel celý listopad a prosinec.

Blahopřejeme Všem klientům k životnímu jubileu